

Danske Miljøadvokater 18. maj 2017

- › Lovpligtig erstatning
- › v/advokat Britta Moll Bown

Lovpligtig erstatning

- › Naturbeskyttelseslovens kap. 2a mfl.
- › Erstatning efter vandløbsloven
- › Erstatning for lovlig udsættelse af bævere

Naturbeskyttelseslovens kapitel 2a

- › Reglerne indført ved lov nr. 454/2004, jf. forarbejder i lovforslag L146/2004 og tilsvarende regler i skovloven.
- › Består af Natura 2000 Planer: 2009-15 og 2016-21 (252 planer med målsætninger og indsatsprogrammer)
- › Anmelde regler – ejere af arealer i Natura 2000-områder skal forudgående anmelde bestemte aktiviteter til kommunerne med henblik på vurdering af, om aktiviteterne kan skade det pågældende Natura 2000 områdes bevaringsmålsætninger.

Aktiviteter

- › Tilplantning med juletræer og skov, flerårige energiafgrøder, levende hegn og lignende i fuglebeskyttelsesområder.
- › Rydning af samt træartsskifte og plantning i løvskov.
- › Ændring i tilstanden af søer, heder, moser og lignende, strandenge, strandsumpe, ferske enge og overdrev, **der ikke opfylder størrelseskravet i § 3.**
- › Ændring i tilstanden af indlandssaltenge, kilder og væld samt vandløb, der ikke er udpeget efter § 3.
- › Opdyrkning af vedvarende græsarealer i fuglebeskyttelsesområder.
- › Opdyrkning, tilplantning og sandflugtsdæmpning på klitter.

Aktiviteter fortsat

- › Rydning af krat af havtorn, gråris og enebær samt skov af skovfyr på klitter.
- › Rydning af krat af enebær på overdrev, der ikke er omfattet af § 3.
- › Væsentlig ændring inden for kort tid i græsningsintensitet, herunder ophør med græsning eller høslet.
- › Væsentlig ændring i anvendelsen af husdyrgødning, herunder ændret gødskning fra handelsgødning til husdyrgødning.
- › Etablering af anlæg, der er nødvendige for erhvervet, herunder veje.
- › Etablering af ikke-godkendelsespligtige virksomheder i områderne, der kan medføre betydelige forstyrrelser (eksempelvis støj).

Baggrund for nye regler

- › Baggrund var EU-Domstolens dom fra 2002 i sag C-117/00, Kommissionen mod Irland. EU-Domstolen fandt, at Irland havde tilsidesat fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet, da der ikke var truffet foranstaltninger for at sikre levesteder for Grousen, og foranstaltninger for at undgå forringelse af fuglebeskyttelsesområdet: Owenduff-Nephin Beg Complex.
- › EU-Kommissionen havde afgivet åbningsskrivelse mod Danmark for mangelfuld implementering af habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet.
- › Derfor blev indført nye regler om Natura 2000-planer og om anmeldelse af bestemte aktiviteter i naturbeskyttelsesloven og i skovloven.

Anmeldelse efter § 19 b

- › Anmelde til kommunen.
- › Dog ikke arealer omfattet af forbud i §§ 3, 8 og 15.
- › 4 ugers frist for kommunen for afgørelse om nærmere vurdering + 6 måneder til at foretage vurdering.
- › Hvis kommunen ikke træffer afgørelse rettidigt, kan anmelderen iværksætte aktiviteten.

Påbud om særlig drift efter § 19 d

- › Kommunen kan pålægge ejeren drift/foranstaltninger nødvendige for at realisere Natura 2000-planen, hvis der ikke kan indgås aftale, jf. § 19 c.

Der ydes erstatning efter § 19 g – L146

- › Erstatning beregnes som nedgang i handelsværdien.
- › Krav/påbud ikke altid ekspropriation – men billighedsbetragtning.
- › Klage til Naturklagenævnet og Taksationskommissionen.
- › Erstatning ydes i dag af kommunerne efter § 19 h.

Værnengene – Højesterets dom af 28. marts 2017

- › Sagen angik anmeldelse efter § 19 b af **omlægning af et engareal** beliggende i Natura 2000 område nr. 69: Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen – et af de vigtigste områder for stor kobbersneppe og andre engfugle i Danmark.
- › Kommunen traf afgørelse efter § 19 b om, at der kunne ske omlægning fra græs til græs – ej have negativ effekt på naturtyper og arter.
- › DOF klagede til NMKN.

Værnengene – Omlægning af engareal

Værnengene - Engfugle

Grousen

Engryle

Værnengene – Nævnets afgørelse

- › NMKN fandt, at arealerne var beskyttet som ferske enge efter naturbeskyttelseslovens § 3, og derfor fandt anmeldereglerne (og erstatningsreglerne) slet ikke anvendelse.
- › Bevisspørgsmål som i mange andre § 3 sager.
- › Værnengene var også omfattet af en naturfredning fra 2004.

Værnengene – Nævnets afgørelse fortsat

- › Arealerne havde også i en periode fra 1990 været omfattet af MVJ-aftaler – derfor spørgsmål om arealerne af den grund var undtaget fra § 3 beskyttelsen, jf. naturtypebekendtgørelsen:
- › ”Søer, moser og lignende, heder, strandenge og strandsumpe samt ferske enge og biologiske overdrev, der er dannet, fordi der efter aftale med en offentlig myndighed i en nærmere angiven periode er gennemført en særlig driftsform på et areal, herunder braklægning og/eller pleje af dette, er undtaget fra bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens § 3, stk.1-3, medmindre andet er bestemt i aftalen. Undtagelsen gælder indtil et år efter aftaleperiodens udløb.”

Højesteret: Værnengene må ikke pløjes

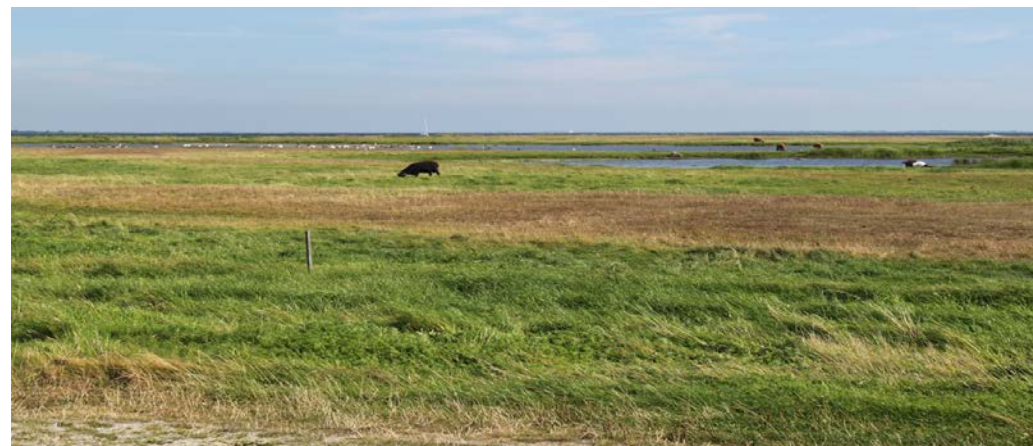
- › Naturtypebekendtgørelsens § 2, stk. 1, udgør en undtagelse fra lovens generelle forbud mod ændringer i tilstanden af beskyttede naturtyper. Der er i ordlyden af bekendtgørelsens § 2, stk. 1, ingen holdepunkter for at forstå bestemmelsen således, at den også undtager arealer, hvor naturtypen ikke er dannet som følge af en aftale om miljøvenlig drift, men hvor naturtypen – i det foreliggende tilfælde fersk eng – er opretholdt, fordi ejeren eller brugeren af arealet som led i opfyldelsen af en sådan aftale har undladt at pløje arealet op, inden naturbeskyttelseslovens bestemmelse om beskyttelse af naturtypen trådte i kraft. Der er heller ikke i forarbejderne til naturbeskyttelseslovens § 5 holdepunkter for en sådan forståelse.

Erstatning ved vandløbsrestaurering

- › Efter vandløbslovens § 37 kan kommunen besluttet at gennemføre restaurering, herunder genopretning af vandløbs naturlige vandløb.
- › Vandløbsmyndigheden afholder udgifterne til restaureringer, jf. stk. 2.
- › Efter § 37, stk. 4, har enhver, der lider tab, ret til erstatning.
- › Efter § 80 klageadgang til MFKN for så vidt angår spørgsmål om restaurering eller ej.
- › Efter § 73 klageadgang til Taksationskommissionen for så vidt angår erstatning.
- › UfR 2009.370

Botofte Skovmose på Langeland

- › Igangværende taksationssag om lodsejernes erstatningskrav ved retablering af vådområde. Projektet omfatter ca. 70 ha, hvoraf halvdelen genskabes som sø. Resten våde og tørre enge. Formål at tiltrække fuglearter og reducere udledning af kvælstof.

Erstatning for udsætning af bævere

- › Forvaltningsplan for udsætning af bævere fra 1998. Bæveren skulle:
 - › skabe nye lysåbne og våde områder,
 - › skabe foryngelse af skoven,
 - › genskabe vådområder,
 - › sikre dynamik og variation i biologiske forhold, og
 - › hører til i Danmark!
- › En interessant dyreart, som er spændende at opleve i naturen.
- › Ifølge planen skulle udsættes ca. 50 dyr.

U2004.622VL

- › SNS meddelte tilladelse efter naturbeskyttelseslovens § 31 om tilladelse til udsætning af dyr, der ikke fandtes naturligt vildtlevende i Danmark.
- › Tilladelsen blev opretholdt af VL, der fandt, at den generelle tilladelse ikke var i strid med habitatdirektivet eller Bern-konventionen. Men der skulle tages konkret stilling efter habitatbekendtgørelsen og naturbeskyttelseslovens § 3, og det blev der så efterfølgende.
- › ”Dyr, der ikke findes naturligt vildtlevende i Danmark, må ikke udsættes i naturen uden miljø- og fødevareministerens tilladelse. Dette gælder også for søterritoriet og fiskeriterritoriet som fastlagt efter lov om Danmarks Riges fiskeriterritorium.”

Udsætning af bævere

- › Bæverne er beskyttet efter jagtloven. Der er forbud mod jagt på bævere, jf. § 3. Bæverne er også beskyttede arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.
- › Der er i vildtskadebekendtgørelsens § 10 hjemmel til at tillade regulering af vildt, men der er ikke meddelt nogen tilladelse til regulering af bævere. Det har ikke været nødvendigt.
- › Der er ikke nogen erstatningsregler.

Bævere i Klosterheden

- › Der blev udsat 18 bævere på Klosterheden Statsskovdistrikt i oktober 1999.
- › Der var ca. 200 i 2013.
- › Bæverne udøver skader på vandløbsbrinkerne og på træer og beplantning langs vandløbene.
- › Skal staten yde erstatning for sådanne skader?

Bævere i Klosterheden

Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith har indgået aftale med CopyDanBilledKunst, som omfatter billederne i denne præsentation.

Denne præsentation og de heri indeholdte billeder er udelukkende til intern brug og må ikke viderespredes.